

SYLABUS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

Jednostka organizacyjna prowadząca kierunek	Wydział Lekarski				
Kierunek studiów	lekarski				
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie				
Forma studiów	Studia stacjonarne/studia niestacjonarne				
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki				
Jednostka organizacyjna prowadząca zajęcia	<i>Oddział Kliniczny Chirurgii Onkologicznej</i>				
Moduł	<i>Choroby nowotworowe</i>				
Zajęcia (przedmiot)	Chirurgia – Chirurgia onkologiczna				
Język kształcenia	polski				
Status grupy zajęć / zajęć	Obowiązkowy				
Cykl realizacji zajęć (przedmiotu)	Semestr studiów: IX				
Kod zajęć (przedmiotu)	<i>11.LEK.D6.9.92</i>				
Koordinator grupy zajęć / zajęć	<i>Dr n. med Aleksander Sachanbiński</i>				
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia (przedmiot)	<i>Lek. Maciej Miodoński, lek. Wojciech Redelbach, lek. Tomasz Sachański</i>				
Wymiar zajęć					
Zajęcia zorganizowane określone planem studiów, w tym:	Ogółem	Forma zajęć			
		Wykłady	Seminaria	Ćwiczenia laboratoryjne / symulacyjne NW	Ćwiczenia kliniczne/ Ćwiczenia symulacyjne WW
	51	9	12	6	24
Semestr IX	51	9	12	6	24
Bilans nakładu pracy studenta ogółem					
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta		Praca własna studenta		Zajęcia przygotowujące do prowadzenia działalności naukowej	
Forma zajęć	Wymiar zajęć	Forma zajęć	Wymiar zajęć	Forma zajęć	Wymiar zajęć
Udział w zajęciach wynikających z planu studiów	51			Udział w zajęciach wynikających z planu studiów	21
		Bieżące przygotowanie do zajęć	1	Bieżące przygotowanie do zajęć	1
		Przygotowanie projektu/raportu/dziennika	3	Przygotowanie projektu/raportu/dziennika	3
Konsultacje	1			Konsultacje	1

		Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	3	Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	3
Obecność na zaliczeniu przedmiotu	1			Obecność na zaliczeniu przedmiotu	1
Razem	53	Razem	7	Razem	30
Punkty ECTS ogółem					
RAZEM	w tym z tytułu:				
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	pracy własnej studenta		nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze przygotowującym do prowadzenia działalności naukowej	
2	1,8		0,2		1,0
Wymagania wstępne i /lub wprowadzające treści kształcenia					
Kształcenie w zakresie chirurgii onkologicznej wymaga zaliczenia propedeutyki chirurgii i propedeutyki chorób nowotworowych					
Cel kształcenia					
<p>Zapoznanie studentów z epidemiologią chorób nowotworowych, epidemiologią chorób nowotworowych wymagających leczenia chirurgicznego.</p> <p>Poznanie i wyjaśnienie patofizjologii i symptomatologii chorób nowotworowych.</p> <p>Nauczenie umiejętności oceny czynników ryzyka związanych z chirurgicznym leczeniem schorzeń nowotworowych.</p> <p>Wyjaśnienie znaczenia i nauczanie podstaw oceny stopnia zaawansowania choroby nowotworowej.</p> <p>Zapoznanie z odrębnościami w leczeniu operacyjnym chorób nowotworowych w stosunku do leczenia chirurgicznego schorzeń nieonkologicznych.</p> <p>Wyjaśnienie zasad chirurgicznego leczenia paliatywnego.</p>					
Efekty uczenia się					
Kierunkowe efekty uczenia się					Oznaczenie odpowiedności
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:					
C.W31. zna i rozumie zagadnienia z zakresu szczegółowej patologii narządowej, oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach;					***
F.W3. zna zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze powikłania;					***
E.W26. zna zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach;					***
E.W51. Zna potrzebę realizacji programów profilaktyki chorób nowotworowych, nowoczesnych metod diagnostycznych i terapeutycznych oraz kwalifikacji do terapii przez zespoły specjalistów;					***
E.W47. Różnicuje wskazania dotyczące badań diagnostycznych i małoinwazyjnego leczenia nowotworów przewodu pokarmowego oraz metod diagnostycznych służących wykrywaniu schorzeń trzustki typu IPMN oraz metod ich terapii;					**
F.W17. zna metody diagnostyczne i terapeutyczne dotyczące nowotworów głowy i szyi					**
E.W23. zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów;					**

E.W24. rozumie podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii;	**
F.W4. zna zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;	**
D.W5. zna zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji	*
D.W15. zna zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	*
D.W18. zna zasady pracy w zespole;	*
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
F.U6. badać sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy i jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha oraz wykonywać badanie palcem przez odbyt;	***
F.U1. asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolicę operowaną;	***
E.U30. asystować przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych: 1) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych, 2) drenażu jamy opłucnowej 3) nakłuciu jamy otrzewnowej 4) biopsji cienkoigłowej,	***
F.U4. zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;	**
F.U2. posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;	**
F.U3. stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;	**
D.U6. informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań	*
E.U23. oceniać wskazania do wykonania punkcji nadłonowej i uczestniczyć w jej wykonaniu;	*
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
EO.S1. nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	*
E.O.S3. Przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	*
E.O.S5. dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	*
Przedmiotowe efekty uczenia się	Odniesienie do efektów kierunkowych
Semestr IX	
EK-1 zna zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze powikłania;	F.W3. C.W31. F.W17. E.O.S5.
EK-2 zna zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach	E.W26. E.W51. E.W47.

		D.U6.
EK-3 potrafi badać sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy i jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha oraz wykonywać badanie palcem przez odbył		D.W5. F.U6. EO.S1. E.O.S3.
EK-4 asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolice operowaną		F.W4. F.U1. D.W18. E.U30. F.U4. F.U2. F.U3. E.U23. E.O.S5.
EK-5 rozumie podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii		E.W23. E.W24. D.W15. EO.S1. E.O.S3. E.O.S5.
Metody i narzędzia dydaktyczne kształcenia		
Wykłady	Wykłady informacyjne wprowadzające w tematykę. Przedstawiające podstawowe informacje z danego zakresu. Zachęcające do zgłębiania przedstawionej tematyki	
Seminaria	<i>Prelekcje wsparte prezentacją multimedialną (slajdy, filmy) z wykorzystaniem metod aktywizacji. Dyskusja lub pogadanka ukierunkowana na zdefiniowane podczas zajęć przez prowadzącego pytania i odpowiedzi</i>	
Ćwiczenia symulacyjne NW	<p><i>Pokaz z instruktażem ukierunkowany na</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nabycie i doskonalenie umiejętności indywidualnego kontaktu z pacjentem -prezentacja i opanowanie techniki wykonywania określonej procedury medycznej - pogłębienie znajomości anatomicznego układu narządów człowieka <p><i>Trening w warunkach symulowanych realizacji określonych procedur</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawdzenie osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia 	
Ćwiczenia kliniczne	<p><i>Prelekcja tematyczna. Praca indywidualna i w grupach ukierunkowana na:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem, przekazywania informacji - umiejętność komplementarnej oceny przypadku klinicznego - znajomość postępowania terapeutycznego - współdziałanie w zespole terapeutycznym (konsylia lekarskie) 	
Treści programowe kształcenia		
Wymiar zajęć		Zakres treści programowych
Forma	Liczba godzin	
Semestr		IX
Wykłady	3	<p>W1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólne zasady chirurgicznego leczenia nowotworów. 2. Epidemiologia raka piersi, rola badań przesiewowych i czynników genetycznych 3. Diagnostyka nieinwazyjna i inwazyjna chorób nowotworowych piersi (badania obrazowe, diagnostyka biopsyjna) 4. Podtypy raka piersi, stany przednowotworowe, ocena stopnia zaawansowania choroby nowotworowej na przykładzie raka piersi (skala TNM, ocena stanu klinicznego) 5. Leczenie chirurgiczne –w tym leczenie z zaoszczędzeniem piersi i węzłów pachowych, rekonstrukcje piersi.

		6. <i>Rehabilitacja po leczeniu.</i>
	3	W2 1. <i>Podstawy epidemiologii nowotworów przewodu pokarmowego.</i> 2. <i>Najczęstsze objawy chorób nowotworowych przewodu pokarmowego, ich podstawowa diagnostyka</i> 3. <i>Leczenie chirurgiczne chorób nowotworowych górnego odcinka przewodu pokarmowego. Planowanie leczenia, ocena ryzyka okołoperacyjnego.</i> 4. <i>Leczenie chirurgiczne chorób nowotworowych dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Planowanie leczenia, ocena ryzyka okołoperacyjnego.</i>
	3	W3 1. <i>Epidemiologia i objawy nowotworów skóry, w tym czerniaka skóry i błon śluzowych</i> 2. <i>Diagnostyka nowotworów skóry (dermoskopia), zasady pobierania wycinków, biopsje diagnostyczne.</i> 3. <i>Leczenie chirurgiczne nowotworów skóry</i> 4. <i>Leczenie chirurgiczne innych rzadziej występujących nowotworów</i>
Seminaria	3	S1 <i>Współczesne metody diagnostyczne chorób piersi. Algorytm diagnostyczny w przypadku podejrzenia raka piersi - wspólne rozwiązywanie przypadków diagnostycznych. Skala BIRADS.</i>
	3	S2 <i>Rak piersi - ewolucja postępowania terapeutycznego na przestrzeni ostatnich lat. Obecne zasady leczenia z uwzględnieniem możliwości zachowania piersi i węzłów chłonnych, oraz konieczności zaplanowania leczenia w ramach zespołu wielospecjalistycznego.</i>
	3	S3 <i>Rak przełyku i żołądka. Nowotwory pola trzustkowego. Zasady diagnostyki i leczenia . Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w oparciu i standardy postępowania. Protokół ERAS. Metody ocena odżywienia jako element planowania leczenia.</i>
	3	S4 <i>Nowotwory okrężnicy i odbytnicy. Nowotwory wątroby. Analiza przypadków klinicznych. Planowanie leczenia chirurgicznego w zależności od zaawansowania. Stomia - rodzaje. Chirurgia małoinwazyjna.</i>
Ćwiczenia symulacyjne NW	3	CS1 Prelekcja: <i>Zasady badania palpacyjnego piersi, węzłów chłonnych, wykonywania biopsji piersi i węzłów chłonnych</i> Zajęcia praktyczne: <i>badanie palpacyjne piersi - na fantomach, wykonywanie biopsji cienkoigłowej, gruboigłowej.</i>
	3	CS2 Prelekcja: <i>Zasady badania jamy brzusznej, badania „per rectum”, zasady badania skóry, pobierania wycinków, dermoskopia.</i> Zajęcia praktyczne: <i>badanie per rectum na fantomach, badanie skóry- podstawy oceny zmian skórnych przy pomocy dermoskopu</i>
Ćwiczenia kliniczne	3	CK1 Prelekcja: <i>Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w zakresie jamy brzusznej - konieczne badania i procedury przed zabiegiem. Zasady aseptyki i antyseptyki.</i> Zajęcia praktyczne: <i>Procedura przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w zakresie jamy brzusznej (zakładanie dostępu dożylnego, sondy dożołądkowej, cewnikowanie pęcherza moczowego). Przygotowanie pola operacyjnego.</i>
	3	CK2 Prelekcja: <i>Nagłe stany w chirurgii onkologicznej. Krwawienia. Niedrożność. Duszność.</i> Zajęcia praktyczne: <i>ćwiczenie procedur stosowanych w stanach nagłych - odbarczenie odmy, drenaż płynu z jam opłucnowych, wodobrzusza, wkłucia nadłonowego.</i>
Ćwiczenia kliniczne	3	CK3 Prelekcja: <i>Rak piersi - objawy kliniczne. Ocena stopnia klinicznego zaawansowania</i> Zajęcia praktyczne: <i>ćwiczenia na salach chorych, prezentacja</i>

		przypadków, badanie chorych przez studentów
	3	CK4 Prelekcja: Rak piersi leczenie chirurgiczne - z uwzględnieniem metod oszczędzenia piersi i węzłów chłonnych. Rola węzła wartowniczego w onkologii. Zajęcia praktyczne: ćwiczenia na salach chorych, asystowanie do zabiegów chirurgicznych piersi.
	3	CK5 Prelekcja: Nowotwory okrężnicy - zasady kwalifikacji do leczenia chirurgicznego. Zajęcia praktyczne: ćwiczenia na salach chorych,
	3	CK6 Prelekcja: Rak odbytnicy i odbytu - współdziałanie chirurga, radioterapeuty i chemioterapeuty. Stomia- rodzaje, zaopatrzenie Zajęcia praktyczne: ćwiczenia na salach chorych, asystowanie do zabiegów chirurgicznych, oraz w poradni stomijnej. Prezentacja przypadków.
	3	CK7 Prelekcja: Rak przełyku i żołądka - najczęstsze objawy. Rola leczenia żywieniowego w nowotworach górnego odcinka przewodu pokarmowego (dostępny żywieniowy, przetoki). Zajęcia praktyczne:
	3	CK8 Prelekcja: Rak podstawnocomórkowy skóry, rak kolczystokomórkowy skóry. Czerniak skóry i błon śluzowych. Zasady diagnostyki i leczenia. Inne rzadsze nowotwory skóry i tkanek miękkich. Zajęcia praktyczne: ćwiczenia na salach chorych, prezentacja przypadków
Sekwencja zajęć		Podać kolejność w układzie form zajęć: CK1, CK2, CK3, CK4, W1, S1, S2, CS1, W2, CK5, CK6, S4, CS2, W2, CK7, CK8, W3, S3
Ocenianie i zaliczanie		
Metody weryfikacji efektów uczenia się		Wykłady: obecność na zajęciach Seminaria: obecność na zajęciach, zaliczenia pisemne bądź ustne u prowadzącego seminarium. Ćwiczenia symulacyjne: obecność na zajęciach, zaliczenie przez prowadzącego ćwiczenia na podstawie oceny przygotowania do zajęć, obserwacji ciągłej oraz oceny aktywności na zajęciach, w tym wykonywania procedur objętych tematami ćwiczeń. Ćwiczenia kliniczne: obecność na zajęciach, zaliczenie przez prowadzącego ćwiczenia na podstawie oceny przygotowania do zajęć, obserwacji ciągłej, oceny aktywności na zajęciach, w tym rozwiązywania problemów przy łóżku chorego.
Sposoby weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się		EK-1 zaliczenie na ocenę – test wielokrotnego wyboru EK-2 zaliczenie na ocenę – test wielokrotnego wyboru EK-3 zaliczenie na ocenę – test wielokrotnego wyboru EK-4 zaliczenie na ocenę – test wielokrotnego wyboru EK-5- zaliczenie na ocenę – test wielokrotnego wyboru
Zasady dopuszczenia do zaliczenia zajęć (przedmiotu)		Student może zostać dopuszczony do zaliczenia końcowego zajęć (przedmiotu) w formie zaliczenia na ocenę jeżeli: 1. uzyskał 100% obecność na zajęciach 2. wykazał się wiedzą i potwierdzonymi umiejętnościami w warunkach zajęć symulacyjnych i zajęć klinicznych

Forma i warunki zaliczenia zajęć (przedmiotu)	Zaliczenie zajęć (przedmiotu) przeprowadzone zostanie w formie: Zaliczenie na ocenę. Test składający się z 30 pytań wielokrotnego wyboru. Po 6 pytań odniesionych do każdego efektu przedmiotowego. Do każdego pytania przygotowywanych jest 5 odpowiedzi. Warunkiem zaliczenia sprawdzianu jest uzyskanie co najmniej 60% odpowiedzi prawidłowych. Zaliczenie obejmuje pytania ze zrealizowanych zagadnień. Warunki i ocena: Bardzo dobry (5,0): 93%-100% Dobry plus (4,5): 85-92% Dobry (4,0): 77-84% Dostateczny plus (3,5): 69-76% Dostateczny (3,0): 60-68% Niedostateczny (2,0): poniżej 60%
Wykaz literatury obowiązującej do zaliczenia zajęć (przedmiotu)	
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. W. Noszczyk (red.): Chirurgia. Repetytorium, Warszawa 2009, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2. O. James Garden, Andrew W. Bradbury, John L.R. Forsythe, Rowan W. Parks (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów, red. I wydania polskiego: T. Popiela, Wrocław 2009, 3. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner Andrzej Zyluk (red). Zarys chirurgii. Podręcznik dla studentów i lekarzy w trakcie specjalizacji. Medipage. Warszawa, 2016 4. Kulig J., Nowak W. Ostry brzuch. Podręcznik dla lekarzy i studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arkadiusz Jeziorski (red) Chirurgia onkologiczna t.1-3 Warszawa 2018, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2. M. Krzakowski (red) Zalecenia postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w nowotworach złośliwych- 2013 tom 1,
Prawa autorskie	
Autor/orzy Karty / Sylabusu	Dr n. med. Aleksander Sachanbiński, Lek. med. Tomasz Sachański
Prawa autorskie	Uniwersytet Opolski